

Generació JESP Joves Emigrants Sobradament Preparats 2015

20 de maig de 2015

Generació JESP

Joves Emigrants Sobradament Preparats

Des de l'Avalot - Joves de la UGT de Catalunya presentem el quart informe *Joves Emigrants Sobradament Preparats - Generació JESP*. Fa anys que l'Avalot estudia i denuncia el drama que pateixen milers de joves catalans i catalanes per tal de poder desenvolupar el seu projecte de vida a l'endinsar-se en una forçada mobilitat territorial.

El total de joves catalans que marxen a l'estranger s'incrementa un 9%, fent un total de 5.529 joves, segons les dades de l'IDESCAT i el Butlletí de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

Des de l'any 2009 fins al 2015 s'ha incrementat en un 71,17% els joves emigrants catalans. En total, en 6 anys, hi ha 25.301 joves catalans més residint a l'estranger.

La taxa d'atur durant en el primer trimestre de l'any se situa en un 45,65% entre els joves de 16 a 24 anys, un 25,6% per sobre de la taxa d'atur general; i la taxa de temporalitat dels joves és del 54,37%, un 36,15% per sobre de la taxa de temporalitat general. Així mateix, segons les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya, la parcialitat entre els joves menors de 25 anys és del 51,1%, un 36,93% per sobre de la taxa de parcialitat general.

Cal també tenir present que més del 90% dels contractes que es realitzen a joves menors de 30 anys són contractes temporals, i d'aquests més de 6 de cada 10 contractes han estat per un període inferior o igual a un mes. La contractació dels "joves mes a mes" de 25 a 29 anys va representar l'any 2014 el 42,95%; i entre els joves de 20 a 24 anys, el 44,18%. A Catalunya **s'ha instaurat entre la població jove millor formada ser un "jove mes a mes"**.

L'atur de llarga durada segons el registre de les oficines de treball del SOC afecta el 75,11% del total de l'atur registrat. De les **429.359 persones que es troben en aquesta situació, 179.359 cobren una prestació màxima de 426€, i 250.000 no cobren cap prestació a Catalunya. És a dir que 3 de cada 4 persones aturades o bé cobra una prestació de 426€ o bé no cobra res.**

Amb totes aquestes dades, les famílies continuen patint les conseqüències d'aquesta crisi. En aquest sentit, 109.700 llars no tenen cap perceptor d'ingressos, 239.000 habitatges tenen tots els seus actius en situació de desocupació i 214.000 llars tenen tots els seus treballadors assalariats amb contractes temporals. Aquesta situació també motiva l'exili forçat dels joves a l'estranger per a la recerca de feina i l'ajut econòmic a les seves famílies, i s'hi suma a la manca d'oportunitats, l'atur, la precarietat i la inestabilitat contractual oferta als joves catalans.

Any rere any, a l'informe Generació JESP (Joves Emigrants Sobradament Preparats) ha advertit de la necessitat d'aturar la sagnia d'aturats i la precarietat dels joves al mercat de treball si no volíem acabar sent un país exportador de professionals qualificats. De l'any 2013 al 2014 el número de catalans residents a l'estranger va augmentar un 8,95%, situant-se en 221.444 persones, tot i que el creixement acumulat des de l'any 2009 era del 55,62%.

Enguany, segons el *padró d'habitants residents a l'estranger (IDESCAT)**, de 2014 a 2015 el número de catalans residents a l'estranger ha augmentat un 9% i s'ha situat en 242.070 persones. D'aquest total, **60.848** persones, el 25,1%, tenen **entre 15 i 34 anys**. **L'augment de joves residents a l'estranger respecte el 2014 ha estat de 5.529 persones, el que significa un augment del 9%**. Si es compara amb l'any **2009** (primer any en què l'IDESCAT recull aquestes dades) **l'augment és de 25.301 joves, el 71,2% en 6 anys**.

Taula Catalans residents a l'estranger 2009-2014

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
15-29 ANYS	24.096	26.924	28.994	32.090	35.627	39.344	43.610
30-34 ANYS	11.451	12.541	13.088	13.887	15.013	15.975	17.238
TOTAL 15-34 ANYS	35.547	39.465	42.082	45.977	50.640	55.319	60.848
TOTAL CATALANS	144.002	156.400	170.909	185.848	203.250	221.444	242.070

Font: Elaboració pròpia a partir de dades extretes de l'IDESCAT

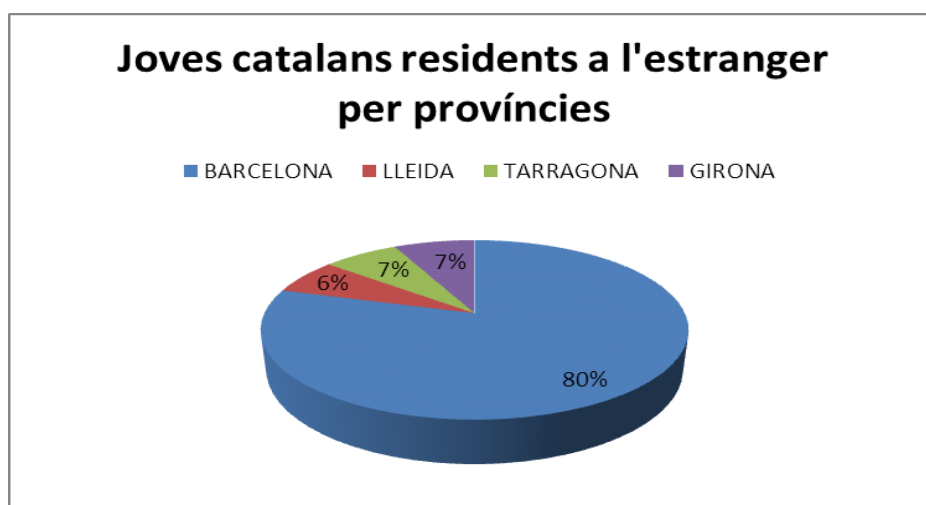
*EL PHRE IDESCAT és el registre administratiu on consten les persones que viuen habitualment a l'estranger, que tenen la nacionalitat espanyola, sigui o no aquesta l'única nacionalitat, i l'últim municipi al qual han estat inscrites. La data de referència és a 1 de gener de cada any.

Joves emigrants per províncies

Del total de joves d'entre 15 a 34 anys catalans residents a l'estranger (60.848), 48.347 corresponen a la província de Barcelona, 3.886 corresponen a Lleida, 4.160 a Tarragona i 4.455 a Girona.

Pel que fa als increments d'ençà l'any 2014 de joves residents a l'estranger per províncies, destaca que totes elles no han estat capaces de frenar la sagnia d'emigració jove. La més acusada la trobem a la província de Girona amb un 14%, seguida per Barcelona amb un 10%, Tarragona també amb un augment d'exili del 10%; i per últim Lleida amb un increment força més lleuger del 3,5%.

Pel que fa als increments des del 2009 de joves residents a l'estranger per províncies, el més acusat el trobem a la província de Girona amb un 50,37%, seguit per Barcelona amb un 42,34%, Tarragona amb un 41,63% i per últim Lleida amb només un augment del 21,98%.

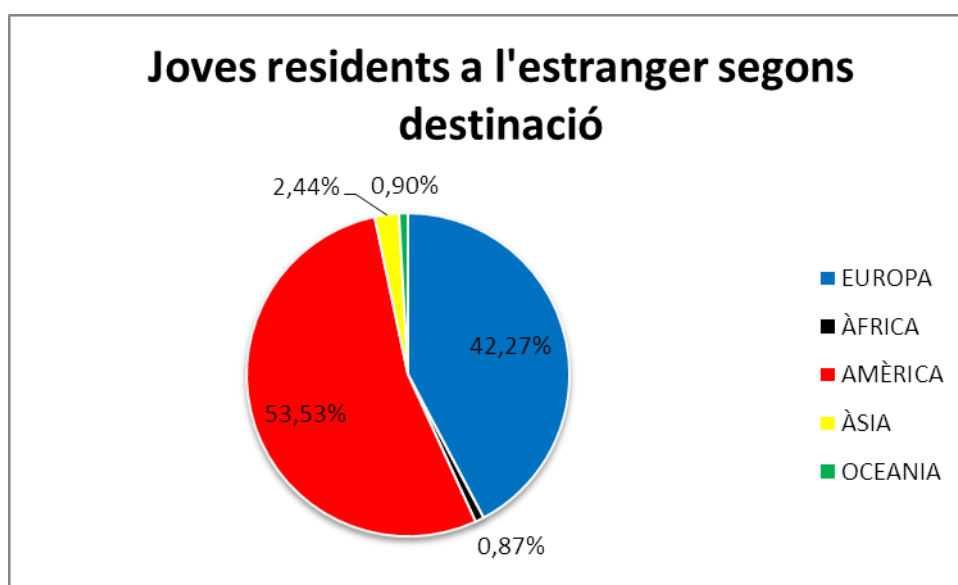
Font: Elaboració pròpia a partir de dades extretes de l' IDESCAT

Volem continuar destacant especialment el cas de Barcelona, que ha expulsat **48.347** joves a l'estranger, d'ençà l'any 2009 hi ha **20.331 joves barcelonins més a l'estranger**, que percentualment suposa un **42,34%** el nombre de joves residents a l'estranger. **Així, podem afirmar que 8 de cada 10 joves que resideixen a l'estranger són de la província de Barcelona.**

Més concretament **a la ciutat de Barcelona el creixement acumulat de població resident a l'estranger** des de l'any 2009, pel que fa a la població total és de 61,6% i del **69,04%** si se centra l'atenció entre **els joves entre 15 i 34 anys**

Les destinacions

Al llarg del període 2013-2014 Europa era la primera destinació per als joves emigrants catalans, registrant un 42% de les destinacions. Avui, les preferències han variat notablement. Els joves catalans trien en primer lloc destinacions al continent americà (53%), abans que no pas Europa, en segon lloc (42%). Segueixen aquest rànquing, a gran distància, Àsia, amb un 2,44%, Oceania, 0,089%; i l'Àfrica, 0,087%.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades extretes de l' IDESCAT

Amèrica

Més de la meitat dels joves catalans que emigren a l'actualitat (53,53%) ho fan a Amèrica. Dels 121.844 catalans que resideixen en l'actualitat al continent, 32.570 són joves catalans menors de 35 anys. És a dir el 23,45% de la població catalana que viu a Amèrica son joves.

Cal destacar, però, que **més de 6 de cada 10 joves catalans que emigren a Amèrica ho fan al sud del continent**. Com a segona destinació trobem Amèrica Central amb el 17,20% i per últim Amèrica del Nord amb el 12,48% de la població jove que emigra a Amèrica.

	JOVES EMIGRATS DE 15 A 34 ANYS	TOTAL POBLACIÓ CATALANA RESIDENT AL CONTINENT	% SOBRE LA POBLACIÓ CATALANA RESIDENT AL CONTINENT
AMÈRICA	32570	121844	26,73%
AMÈRICA DEL NORD	4066	15828	25,69%
AMÈRICA CENTRAL	5601	19957	28,07%
AMÈRICA DEL SUD	21772	81211	26,81%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades extretes de l' IDESCAT

Tal i com es pot observar en la taula, més del 26% de la població catalana que resideix a Amèrica és menor de 35 anys, i alhora observem com el nombre de catalans que resideixen al sud del continent és quatre vegades superior que a la resta. Amb tota probabilitat la familiaritat amb la llengua i que aquests països són economies emergents esdevenen els factors més importants en el moment de triar aquestes destinacions.

Les destinacions dels joves catalans que emigren a **Amèrica del Sud** són en primer lloc l'Argentina (29,85%), seguida de Veneçuela (15%); Brasil (13%); Xile (11%); i l'Equador (10%). La resta de països registren menys d'un 10% de destinació dels joves catalans que emigren a Amèrica del Sud. Cal destacar que des del 2014 l'emigració jove catalana a minvat a Veneçuela.

	2015	2014-2015	2009-2015
ARGENTINA	6500	277	2058
VE NEÇUELA	3301	-65	1125
BRASIL	2872	28	782
XILE	2451	213	1312
EQUADOR	2298	480	1975
COLÒMBIA	1363	259	838
PERU	1231	228	908
URUGUAY	862	54	253
BOLÍVIA	556	166	373
PARAGUAY	337	38	165

Font: Elaboració pròpia a partir de dades extretes de l' IDESCAT

Des de l'any passat 1.743 joves catalans han marxat a Amèrica del Sud , i d'ençà l'any 2009 han estat un total de 9.789 joves de Catalunya.

Els joves que emigren a **Amèrica Central** responen al 17,20% del total de joves que marxen al continent americà. I les seves preferències segons la destinació d'aquests són: en primer lloc, Costa Rica; en segon, Guatemala; seguides de Panamà, El Salvador, Hondures i Nicaragua. Cal destacar, però, que l'emigració jove catalana no ha crescut a Guatemala i Hondures, i que ha minvat a Nicaragua.

	2015	2014-2015	2009-2015
COSTA RICA	515	28	295
GUATEMALA	386	0	180
PANAMÀ	346	53	200
EL SALVADOR	228	29	199
HONDURES	93	0	39
NICARAGUA	78	-6	29

Font: Elaboració pròpia a partir de dades extretes de l' IDESCAT

Des de l'any passat 139 joves catalans han marxat a Amèrica del Centre , i d'ençà l'any 2009 han estat un total de 1.141 joves de Catalunya.

Només el 12,48% dels joves catalans escullen com a destinació **Amèrica del Nord**, la llengua i les dificultats alhora de reconèixer una feina digna en són motius pels que el nord del continent sigui el que menys emigració jove acull. Tot i així les preferències són les següents: Mèxic, els Estats Units i, finalment, Canadà.

	2015	2014-2015	2009-2015
MÈXIC	3945	292	2062
EEUU	3602	573	1590
CANADÀ	464	9	227

Font: Elaboració pròpia a partir de dades extretes de l' IDESCAT

Des de l'any passat 874 joves catalans han marxat a Amèrica del Nord, i d'ençà l'any 2009 han estat un total de 3.879 joves de Catalunya.

Europa

El 42,27% dels joves catalans que emigren a l'actualitat ho fan a Europa. Dels 109.673 catalans que resideixen en l'actualitat al continent europeu, 25.719 són joves catalans menors de 35 anys. És a dir el 23,45% de la població catalana que viu a Europa és jove. **Cal destacar, però, que més de 7 de cada 10 joves catalans que emigren a Europa ho fan a països de la Unió Europea, i el 26,58% emigren a la resta del continent.**

	JOVES EMIGRATS DE 15 A 34 ANYS	TOTAL POBLACIÓ CATALANA RESIDENT AL CONTINENT	% SOBRE LA POBLACIÓ CATALANA RESIDENT AL CONTINENT
EUROPA	25719	109673	23,45%
Unió Europea	18754	81551	23,00%
EU central i oriental	129	610	21,15%
Resta d'Europa	6836	27512	24,85%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades extretes de l' IDESCAT

Tal i com es pot observar en la taula més del 23,45% de la població catalana que resideix a Europa és menor de 35 anys. Alhora observem com el nombre de catalans que resideixen en la Unió Europea és tres vegades superior que a la resta del continent. Amb tota probabilitat, la proximitat territorial, la promoció de mobilitat europea i l'estabilitat econòmica de certs països en són els factors determinants.

Si analitzem amb detall les destinacions dels joves catalans que emigren a un altre país de la **Unió Europea**, observem com gairebé el 33,03% dels joves catalans que resideixen a un país de la UE ho fan a França; el 24,40% a Alemanya; el 19,27% al Regne Unit; i el 9,37% a Bèlgica.

	2015
FRANÇA	5731
ALEMANYA	4234
REGNE UNIT	3344
BELGICA	1625
ITÀLIA	1226
IRLANDA	250
ÀUSTRIA	244
DINAMARCA	204
PORTUGAL	165
LUXEMBURGO	142
FINLÀNDIA	109
GRÈCIA	51
HONGRIA	24

Font: Elaboració pròpia a partir de dades extretes de l' IDESCAT

Des de l'any passat 2.098 joves catalans han emigrat a països de la Unió Europea i d'ençà l'any 2009 han fugit de Catalunya 7.649 joves.

Resta d'Europa

Tot i que el major nombre de joves catalans que emigren ho fan a països de la Unió Europea, destaquem com a destinacions fora de la UE però dins del continent: Suïssa, el principat d'Andorra i Noruega.

Entre totes tres destinacions apleguen un gruix en aquest any 2015 de 6.816 joves catalans. Cal destacar, però, que l'emigració jove catalana ha minvat de manera destacada a Andorra, al 2009 era el primer país de destinació del continent.

	2015
SUÏSSA	3488
ANDORRA	3157
NORUEGA	171

Font: Elaboració pròpia a partir de dades extretes de l' IDESCAT

Des de l'any passat 179 joves catalans han emigrat als principals països de la resta d'Europa i, d'ençà l'any 2009, en sumen 544.

A aquests joves catalans que resideixen a l'estranger, i als que fèiem referència anteriorment, hem d'afegir aquells que marxen becats amb programes que fomenten les pràctiques a l'estranger i que, a causa de l'estada limitada en el temps, no figuren al registre del padró.

Entre d'altres, cal destacar que des del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) es gestionen tres programes per a realitzar pràctiques en empreses fora d'Espanya. Concretament, l'*Eurodissea* (joves de 18 a 30 anys) l'any 2014 va tenir (fins a 31 de desembre) **68 beneficiaris**, i al llarg de 2015 fins a dia d'avui n'ha tingut **42**. Pel que fa a la *Leonardo da Vinci-Motiva* (joves de 18 a 35 anys) **102 joves se'n van poder beneficiar fins a desembre 2014**, i fins el 15 maig d'enguany ja n'han estat **44**.

BEQUES MOBILITAT INTERNACIONAL PRÀCTIQUES ESTRANGER A CATALUNYA

Programa	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015(15/05)	TOTAL
Eurodissee	86	79	78	80	83	68	42	516
Leonardo da Vinci (Motiva)	80	82	65	98	92	102	44	563
Erasmus +	-	-	-	-	-	-	11	11
TOTAL	166	161	143	178	175	170	97	1090

Font: Elaboració pròpia a partir de dades facilitades pel SOC (Intercanvis Internacionals)

El tercer programa l'Erasmus+ s'engega a partir del curs 2014/2015 per fomentar la mobilitat dels joves estudiants. I ofereix beques per fer pràctiques a empreses (Erasmus-pràctiques).

El perfil dels i les joves que volen marxar

Segons l'assessoria de Mobilitat Internacional de la Regidoria d'Adolescència i Joventut de l'Ajuntament de Barcelona, de les 894 consultes que han rebut l'any 2014, **un 32% de les consultes realitzades són per treballar a l'estranger, un 18% per anar-hi a fer pràctiques, un 20% per fer voluntariat; i un 20% per anar-hi a estudiar.**

Segons les assessories, les temàtiques relacionades amb estudis han estat registrades de forma diferent als anys anteriors perquè, malgrat que els joves volen tenir una experiència de mobilitat de treball, també volen alhora estudiar i/o perfeccionar una llengua estrangera. **Així doncs, d'entre el 20% de les consultes que es registren per estudis cal destacar que un 9% d'aquestes fan referència a estudis reglats, i un 11% a treballar i estudiar/perfeccionar un idioma estranger.**

ESTADÍSTIQUES CONSULTES REALITZADES

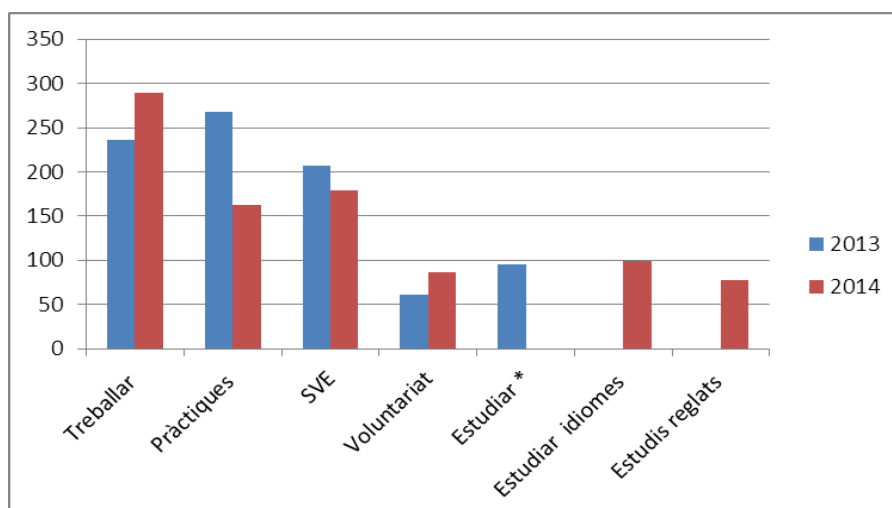
TEMÀTICA DELS ASSESSORAMENTS

Grans				
temàtiques	Núm. 2013	% 2013	Núm. 2014	% 2014
Treballar	236	27%	289	32%
Pràctiques	268	31%	163	18%
Servei de Voluntariat Europeu	207	24%	179	20%
Altres Voluntariat	61	7%	87	10%
Estudiar *	95	11%	-	-
Estudis reglats	-	-	77	9%
Estudiar idiomes	-	-	99	11%
TOTAL	867		894	

Font elaborada per l'assessoria de Mobilitat Internacional

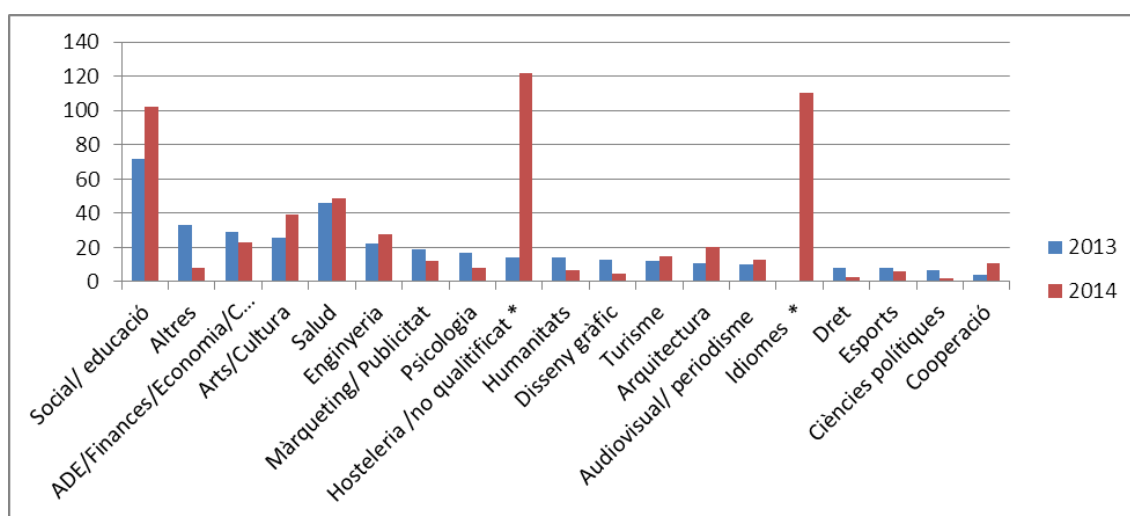
Podem observar com les assessories relacionades amb el treball segueixen sent majoritàries amb un 32% del total d'assessoraments. **S'ha incrementat l'interès dels joves per marxar a treballar a l'estranger en 5 punts percentuals respecte l'any anterior**, també s'han enregistrat menys demandes en l'àmbit de les pràctiques. És important destacar, que aquest descens no és causat per un menor interès dels joves, sinó per les oportunitats de pràctiques són menors que amb el nou programa Erasmus+.

Les assessores expliquen que **la majoria de les consultes que reben per treballar a fora són per part de joves que acaben d'acabar la carrera i volen anar a treballar a fora**, tant perquè aquí no veuen oportunitats laborals adaptades a la seva formació, com perquè volen aprofitar un any més per acabar de tenir més experiència al currículum i aprendre idiomes.

Font elaborada per l'assessoria de Mobilitat Internacional

Pel que fa als sectors professionals als que s'enfoca la demanda (ja sigui dins de les temàtiques de treball, pràctiques, voluntariats o estudis) no veiem grans canvis en professions concretes. Tot i així cal destacar **augments d'interès migratori en els sectors "d'art i cultura", "educació", "salut", "enginyeria" i "arquitectura"**, tot just els sectors que més retallades han patit i en els que més dificultats tenen els professionals catalans per exercir en el nostre país.

Font elaborada per l'assessoria de Mobilitat Internacional

D'altra banda, a l'estudi "La emigración de profesionales cualificados: una reflexión sobre las oportunidades para el desarrollo 2012" s'explica com a partir d'una anàlisi de la informació facilitada per Col·legis Professionals, associacions, federacions, sindicats i actors del sector públic, es va poder constatar que són els professionals espanyols de les àrees de sanitat (preferentment metges, infermers i fisioterapeutes), arquitectura i enginyeria (principalment enginyers superiors industrials, mecànics, electrònics, aeronàutics, informàtics, d'obres públiques, especialistes en TIC) els que estan experimentant una major demanda internacional. A ells caldria afegir els perfils científics i investigadors que amb una trajectòria migratòria de més llarga data, continuen el seu èxode professional també en l'actualitat.

També l'Oficina Jove de Calàbria va atendre, un total de 178 joves, 70 homes i 108 dones, d'entre 16 i 30 anys, 127 de les atencions van ser presencials, 51 de les consultes es van realitzar via web. La mitjana d'edat dels joves amb voluntat d'emigrar a l'estranger era de 24 anys, val a dir que les assessores confirmen que la major part d'aquest joves són joves formats i titulats.

Impossibilitat de trobar una feina digna al nostre mercat de treball

Subocupació

Segons les xifres que procedeixen de l'Enquesta de Població Activa (EPA), destaquem com la subocupació s'ha fet forta en l'economia espanyola. Fins al punt que 2,2 milions de treballadors són treballadors subocupats, la tercera part d'aquests ha finalitzat l'educació superior, **és a dir un de cada tres treballadors amb un treball precari és llicenciat**. Si alhora tenim en compte aquells que han finalitzat la segona etapa de l'educació secundària, **el resultat de subocupació entre els que tenen major qualificació professional arriba al 42% dels ocupats**.

Comparativa amb Europa

Espanya, doncs, se situa al voltant del 42%, mentre que la mitjana entre els països de l'OCDE és del 22,2%. Després de Xipre, Espanya és el país de la UE on el pes de la subocupació és major en relació al conjunt de la ocupació.

Segons l'Eurostat, **el 57% dels treballadors a temps parcial es troba en aquesta condició degut a que no té més remei que fer-ho**. Per poder interpretar el percentatge cal tenir en compte que Holanda "paradís" del treball parcial, només el 4% dels treballadors parcials voldria canviar les seves condicions laborals. La mitjana en el conjunt de la UE es situa en el 22% gairebé tres vegades menys que a Espanya.

El nostre model productiu - basat en la construcció, el turisme de sol i platja i les empreses que volen competir en mà d'obra barata i productes de poc valor afegit - no és capaç de donar una resposta als joves que durant anys s'han format i especialitzat en diferents matèries i ara es veuen obligats a marxar a l'estranger en busca d'un futur. L'equació *formació + esforç = èxit* ja no es compleix en el nostre cas.

Temporalitat

La taxa de temporalitat juvenil al nostre país al primer trimestre del 2015 és del 40,5%. En canvi, en les persones adultes aquest percentatge és del 14,3%.

Aquesta xifra retracta la dramàtica situació que viu el jovent català i que demostra la precarietat predominant en les condicions laborals dels joves que hi treballen.

A partir de les dades extretes del Ministeri d'Ocupació i l'informe d'Avalot "Joves mes a mes 2014", la majoria dels nous contractes han estat temporals. **Nou de cada deu contractes signats per joves catalans l'any 2014 eren temporals.**

La contractació temporal més realitzada als joves catalans és per un temps inferior o igual a un mes. En el període de gener a novembre del 2014 es van signar un total de 339.222 contractes per dies o setmanes, que representen un 42,99% del total de la contractació temporal.

El segon contracte temporal més realitzat va ser l'indeterminat, aquest és un contracte del que no se'n pot saber la durada, tot i així es van signar 100.185 contractes menys envers el contracte més precari, el de un temps inferior o igual a un mes. D'altra banda, el contracte temporal menys realitzat va ser el de 12 a 18 mesos, d'aquest contracte es van signar un total de 522 durant tot aquest període, 338.700 contractes menys que el contracte estrella, el de temps inferior o igual a un mes.

La duració dels contractes es correspon amb tota probabilitat al tipus d'ocupació del jove treballador, doncs les persones joves tenen, en general, feines de més baixa qualificació. En les categories de més alta qualificació (càrrecs directius i gerencials i professionals, científics i intel·lectuals) els menors de 30 anys hi són menys presents que la població de més edat (20,9%); així com entre els tècnics i professionals de suport (9%).

Així l'ocupació del jove català, tot i ser la generació millor preparada és la de baixa qualificació i menor reconeixement econòmic, com la que avui dia s'ofereix al sector serveis en ocupacions referides a la restauració, serveis personals, vendes.

Salaris baixos

Com hem dit, els contractes que normalment s'ofereixen als nostres joves són eventuais. D'aquests, s'ha produït un augment dels contractes de formació i de pràctiques des de l'entrada en vigor de la reforma laboral, que no ha fet més que precaritzar la situació i limitar encara més les possibilitats de trobar una feina digna amb unes condicions laborals decents tot impossibilitant l'emancipació dels joves.

A Catalunya, el salari brut anual mig dels joves d'entre 18 i 25 anys era, l'any 2012 (darrera dada disponible a l'Idescat), de 11.339,79 euros bruts anuals. És a dir, 944,98 euros bruts al mes davant 1.023 estipulats l'any anterior.

El Salari Mínim Interprofessional durant aquest 2014-2105 a l'Estat espanyol, correspon a 645,30 euros bruts mensuals. Aquest import es troba congelat des de 2013, i no s'ha adaptat a la conjuntura econòmica que retracta un augment de preus en bens de consum i la conseqüent pèrdua de poder adquisitiu que impedeix la emancipació i el desenvolupament social i personal del conjunt de la població, i que és més greu especialment en col·lectiu de joves.

Atur

Les darreres dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA) recollides a l'informe sobre la Situació laboral de les persones joves a Catalunya, elaborat per l'Observatori Català de la Joventut de la Direcció General de Joventut, mostren un augment del 0,6% en la taxa d'atur juvenil respecte el darrer trimestre.

En el primer trimestre de 2015, la taxa d'atur entre el col·lectiu de 16 a 29 anys se situa en el 33,4%. En el tram d'edat de 16 a 24 anys la taxa d'atur és del 45,7% i en el tram del grup de joves actius de 16 a 19 anys és del 69,7%. En xifres absolutes, a Catalunya hi ha 220.400 joves a l'atur.

La taxa d'atur entre les persones de més de 29 anys és del 17,4%; i pel global de la població és del 20% en xifres 571.655 persones. És a dir, la població jove desocupada representa gairebé el 40% sobre el total d'aturats de Catalunya

La meitat de les persones joves aturades fa un any o més que es troba en aquesta situació: són aturats de llarga durada. A mesura que s'allarga l'atur,

disminueix la cobertura dels ajuts públics: **únicament el 7,3% de les persones joves aturades reben algun subsidi o prestació d'atur**. El percentatge de gent jove a l'atur que està coberta per alguna prestació o subsidi ha disminuït dràsticament. Respecte l'any anterior hi ha un 4,6% menys d'aturats que reben alguna prestació o subsidi. L'any 2009 la cobertura se situava per sobre el 25% de joves aturats. Com més temps passen les persones joves a l'atur, menor és la cobertura i més augmenta la seva vulnerabilitat. Val a dir que per entendre aquesta dràstica situació és destacat saber que entre **els majors de 30 anys un 37% de les persones en situació d'atur reben algun subsidi o prestació d'atur, envers al 7,3% dels joves catalans en situació d'atur**.

Per entendre les dades presentades, l'Eurostat ens mostra que les menors taxes d'aturats de llarga durada es troben a Suïssa Ovre Norrland (14,8%) i la de Romania (Bucuresti-Ilfov (15,9%), seguides per altres sis de Suècia.

En termes generals, durant el període que va entre finals de 2008 i principis de 2014, els homes joves tenien menys pes en el total d'atur registrat, no obstant, a partir d'aleshores s'ha invertit la tendència: avui dia **són les dones joves les que pateixen dos punts percentuals menys l'atur**. Probablement aquesta tendència sigui arran de la destrucció d'ocupació masculinitzada (ex: construcció...)

El pes dels **aturats joves de nacionalitat estrangera** és d'una cinquena part sobre el total. La població estrangera també és un dels sectors socials més afectats per l'atur. Malgrat això, en els últims trimestres la taxa d'atur entre els estrangers ha disminuït amb força. En els últims anys l'atur entre la població jove activa estrangera superava el 50% i en l'últim any s'ha situat en un 38,2%.

Per províncies, més de 7 de cada 10 aturats joves catalans resideix a Barcelona (59.702); el 13% a Tarragona (11.052); el 10%, a Girona (8.334), i el 6% a Lleida (4.703).

Comparativa amb Europa

Segons un informe publicat per l'Eurostat, l'oficina d'estadística europea, amb dades del 2014, **Catalunya té una taxa d'atur mitjana del 20,3% doblant la mitjana d'atur registrat a la Unió Europea un 10,1%**. En els resultats globals, Espanya se situa al capdavant del rànquing dels estats on hi ha més atur amb tretze regions que doblen la taxa d'atur de la UE, del 10,1%, seguit de dotze demarcacions gregues i quatre italianes.

Amb millor resultats que Catalunya dins l'Estat hi consta La Rioja (15,7%), el País Basc (16,3%), la comunitat de Madrid (18,7%), Cantàbria (19,4%) i Aragó (20,2). L'estudi, elaborat amb dades del 2014, mostra també aquells territoris de la UE on l'atur registrat és inferior al 5%, 23 de les quals són regions alemanyes, setze de la Gran Bretanya, sis a Àustria i tres a Bèlgica i Romania.

Una part de l'informe es centra en l'atur juvenil, que comprèn aquells joves aturats que tenen entre 15 i 24 anys. **Mentre la mitjana a la UE de l'atur juvenil és del 21,9%, Catalunya dobla la mitjana europea i registra 24 punts percentuals més.** Val a dir que quatre departaments alemanys aconseguen una taxa d'entre el 3,7% i el 5%. Per contra, **Espanya està a les posicions capdavanteres també en les taxes més altes d'atur juvenil menors de 25 anys (50,10%):** Ceuta és la segona regió que apareix amb més atur juvenil a l'Eurozona (67,5%), Andalusia és tercera (61,5%) i Castella La Manxa és quarta (61,3%). Finalment, Canàries és la desena comunitat amb més atur juvenil a Europa amb un 57,4%. Pel que fa a Catalunya, la taxa de joves sense feina és del 47,1%.

Taxa d'atur menors de 25 anys

	2013	2014	2015
Espanya	54,50%	51,30%	50,10%
Grècia	56%	51,20%	50,10%
Itàlia	42,50%	41,40%	43,10%
França	23,60%	25,10%	24,40%
Suècia	22,90%	21,70%	20,80%
Dinamarca	14,10%	10,40%	10,80%
Alemanya	7,90%	7,20%	7,20%

Taxa d'atur majors de 25 anys

	2013	2014	2015
Grècia	25,30%	24%	23,70%
Espanya	23,30%	21,50%	21,00%
Itàlia	10,40%	11,00%	
França	8,80%	8,70%	9,20%
Suècia	5,90%	5,80%	5,60%
Dinamarca	5,90%	5,50%	5,50%
Alemanya	4,80%	4,50%	4,40%

Font: EUROSTAT- OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development)

Titulats superiors i atur

Arran de les dades aportades per l'Observatori d'Empresa i Ocupació en el "*Butlletí del perfil de l'atur presentat a març del 2015*", segons el nivell de formació de la persona aturada, la major part de l'atur es concentra entre els que tenen un nivell d'educació general (el 63%; 358.842). A continuació, es troben els que han cursat un programa de formació professional (el 9%; 50.250), els que tenen estudis primaris complets (el 8%; 46.647) i els que tenen estudis universitaris (7%; 42.224). Els aturats que no tenen estudis representen el 2% del total (9.183).

Més concretament segons els aturats **joves de 16 a 29 anys registrats podem observar com aquesta situació afecta més aquells joves que tenen un nivell d'educació general (65%; 54.591)**. A continuació, es troben els que han cursat un programa de **formació professional (el 12%; 9.684)**, els que tenen **estudis universitaris (8%;6.428)**, els que tenen **estudis tècnics-professionals superiors (7%; 6.071)**. De manera alarmant detectem que, el nombre d'aturats registrats inferior són aquells que tenen **estudis primaris (5%; 3.785)**, aquells que tenen **estudis incomplets (3%; 2.517)** i els que **no tenen estudis (1%; 667)**.

Segons les dades presentades, afirmem que el gruix de joves no formats representa sobre el total del col·lectiu un volum ínfim. La generació jove catalana cada cop es forma més, entenent que aquesta formació li aportarà uns coneixements que el faran més atractiu i competitiu en l'àmbit laboral. Tot i que, l'ocupació que existeix a Catalunya pels joves és precària, inestable i no especialitzada, instant-los a cercar fora del país reconeixement laboral.

Pèrdua de llocs de treball

L'any 2007 la taxa d'ocupació juvenil era d'un 64,9% **el que significa que s'ha produït una disminució de gairebé 25 punts en les persones joves ocupades**. Així si comparem des de l'any 2007, abans de l'inici de la crisi, els llocs de treball ocupats per persones joves s'han reduït a la meitat, passant de 848.700 el primer trimestre de 2007 a 412.700 en l'actualitat. En termes absoluts, durant aquest període **han desaparegut 439.000 llocs de treball ocupats per joves**.

Els serveis són el sector d'activitat que acumula el volum més important de la força laboral juvenil a Catalunya, un 82,2% de joves ocupats ho estan en aquest sector. En canvi, en el **sector de la indústria ocupen un 12,3%**. Cal destacar al respecte que els majors de 30 anys registren menys inserció laboral en el sector serveis que no pas els joves i més que aquests mateixos en el sector industrial.

Respecte el 2007, el sector serveis ha anat incrementant el seu pes relatiu a conseqüència de la destrucció d'ocupació juvenil en el sector de la construcció, i del sector industrial.

Taxa d'emancipació juvenil

En el primer trimestre del 2015, **la taxa d'emancipació dels joves d'entre 16 a 29 anys continua caient fins al 24,4%, un 1,2% menys que fa un any. L'emancipació dels i les joves de Catalunya se situa al nivell de l'any 2003.** Amb la crisi, les possibilitats d'emancipació dels joves catalans s'han anat reduint, ja que **la taxa d'emancipació a l'any 2007 es va arribar a situar en el 33,7%.** Malgrat aquestes dades, encara estem molt lluny de les taxes d'emancipació d'altres països com Alemanya, França o Holanda.

Tot i així, l'Estat espanyol va aprovar reduir la **renta bàsica d'emancipació** juvenil passant dels 210 euros a 147 des de agost de 2012 i des del gener de 2012 aquesta ja no es pot sol·licitar. A més de la reducció de la quantia, el problema ha estat que aquestes ajudes s'han demorat tant que molts joves que havien pres la decisió d'emancipar-se han hagut de tornar a la llar familiar.

Cal afegir també que avui en dia, no existeix cap tipus d'ajut pel lloguer per a gent jove ni a Catalunya ni al territori espanyol.

En aquest sentit l'Avalot va promoure l'any 2008 una Iniciativa Legislativa Popular (ILP) sota el títol Mesures Urgents per l'Habitatge, que tot just ha estat atesa aquest any. El drama de tot aquells joves que volen emancipar-se, dels que ja ho estan i no poden fer front als pagaments de subministraments bàsics o hipoteca requereixen de una bateria de mesures urgents per pal·liar el que encara a dia d'avui és un dret universal.

Conclusions

- **Des de l'any 2009 i fins al 2015, s'han incrementat el nombre de joves emigrants a Catalunya en un 71,17%.** Des de l'Avalot pensem que aquest increment té molt a veure en primer lloc amb les altes taxes d'atur juvenil (33,4% entre 16 a 29 anys) i en segon lloc amb com afecta l'atur especialment al col·lectiu de titulats/des universitaris, de formació professional i els que tenen estudis tècnics-professionals superiors..
- Un altre problema que pateixen els joves, en aquest cas titulats mitjos i/o superiors, és que **han d'acabar acceptant feines per sota de la seva qualificació professional, feines que es caracteritzen per la seva precarietat i temporalitat**, i les conseqüències que d'això es deriven. Altrament, creiem que aquest fenomen acaba afectant a la motivació i al creixement personal, professional i social del jove, fet que porta a plantejar-se l'opció de buscar oportunitats en un altre país.
- **La meitat de les persones joves aturades fa un any o més que es troba en aquesta situació, són aturats de llarga durada.** A mesura que s'allarga l'atur, disminueix la cobertura dels ajuts públics: **únicament el 7,3% de les persones joves aturades reben algun subsidi o prestació d'atur.**
- Les contínues reformes del mercat de treball que s'han aprovat sense acord amb els sindicats han fet palès que **l'ocupació juvenil no ha millorat en quantitat ni sobretot qualitat; la temporalitat, parcialitat i la subocupació no ofereixen al treballador i la treballadora jove l'estabilitat necessària per a poder desenvolupar el seu projecte de vida.**
- Un altre aspecte que ens sembla realment preocupant és el fet que hi hagi una coincidència entre els sectors que estan patint retallades al nostre país (i que, per tant, expulsen treballadors i treballadores del mercat laboral) i els professionals que es demanen des d'altres països, com és el cas de sanitaris i

docents. A Catalunya, des del segon trimestre del **2007 s'han destruït 239.000 llocs de treball ocupats per joves d'entre 16 i 24 anys.**

- Creiem imprescindible que les partides de recerca i desenvolupament es dotin pressupostàriament d'una manera destacada, ja que el canvi de model productiu passa per fomentar aquestes polítiques. Malauradament constatem que, **la manca de cultura en els mercats espanyols per al finançament de R+D fa que les empreses destinin escassos recursos financers i humans a aquesta activitat.** A Espanya no són més de 12.000 les empreses que es preocupen d'aquest transcendent capítol, quan per a una economia com la nostra aquesta xifra hauria de ser almenys quatre vegades superior.
- És insuficient el suport de les administracions a les polítiques públiques d'investigació, desenvolupament tecnològic i innovació. La inversió executada en R+D al 2012 (últim any del que es disposen dades estadístiques) va ser del 1,30% del PIB, el que suposa registrar nivells inferiors als del 2008. Segons l' *Informe COTEC 2014*, **la inversió en R+D ha caigut un 4,2% respecte 2008, envers l'augment del 16,4% dels països referents de l'UE** (Alemanya, França, Itàlia, Regne Unit i Polònia). És doncs en aquests moments on s'ha de fer una aposta de veritat i veure aquesta destinació pressupostària com el que és, una inversió i no una despesa. Està demostrada la correlació entre inversió en tecnologia i recerca amb la competitivitat d'un país.
- **Patriotisme empresarial.** Les empreses han de veure els joves com una inversió i no com una despesa. Els joves som el principal actiu i el principal aval d'un país. Aquest col·lectiu està molt preparat, són joves amb carreres universitàries, màsters i idiomes. No podem demanar-los més formació, en tot cas cal donar-los una oportunitat.
- Orientació i assessorament per a joves en la construcció del seu itinerari formatiu, dotant de **recursos econòmics i humans el SOC i la xarxes d'emancipació juvenil de Catalunya.** Són necessàries polítiques actives d'ocupació específiques per a aquest col·lectiu de joves preparats, com pot ser la prospecció d'ofertes de feina directament a les empreses.

- Que el programa Europeu Garantia Juvenil, treballi pel col·lectiu de joves majors de 25 anys alhora que atengui en els seus programes al col·lectiu de joves formats que en un alt nombre emigren per manca d'oportunitats laborals.
- Que el sector financer faci arribar el **crèdit a les empreses**, sobretot a petites i mitjanes perquè tinguin liquiditat i puguin tirar endavant amb el seu projecte empresarial, el que suposarà més ocupació. També s'hauria de nacionalitzar algun dels bancs o caixes que estan rebent diners públics.

- Que les administracions, així com el sector financer donin suport i facilitin la creació d'altres models empresarials com les cooperatives. En tant **la cooperativa aporta un valor afegit al sistema econòmic**: crea ocupació estable i de qualitat, i permet als ciutadans i ciutadanes tenir una influència directa en els assumptes del mercat que els/les afecten

- **La derogació de la Reforma Laboral**, davant la seva ineficàcia i ineficiència, ja que només ha provocat l'augment de l'atur i de la precarització de la situació laboral de les persones treballadores joves.